

ドリル式
エスペラント入門
特別編

《 C 》

第 1 版

2018-12-23

(c) 一般財団法人 日本エスペラント協会
Japana Esperanto-Instituto

課	文法事項
C01	疑問詞 1
C02	疑問詞 2
C03	疑問詞 3
C04	指示詞 1
C05	指示詞 2
C06	指示詞 3
C07	指示詞 4
C08	「不定」を扱う単語群
C09	「普遍」を扱う単語群
C10	「否定」を扱う単語群
C11	相関詞まとめ

Kio, Kiu, Kia

9つある疑問詞を3つずつ一覧します。

(1) kio 何 (名詞)

Kio estas s-ino Tanaka? 田中さん (の仕事) は何ですか。

Kio estas tio? これは何ですか。

(2) kiu 誰、どれ (名詞)、どの (形容詞)

Kiu estas la prezidanto? だれが会長ですか。

Kiu estas via valizo? どれがあなたの旅行鞆ですか。

Kiu filmo plaĉas al vi? どの映画が気に入っていますか。

(3) kia どんな (形容詞)

Kia estis via vojaĝo? 旅行はどんなでしたか。

☆ kio は A13 課、kiu は A36 課、kia は A29 課が初出です。

kio は単数のみです。対格は kion (何を) です。
kiu も kia も 複数で 複数語尾 **-j** を、対格で
対格語尾 **-n** を つけます。

練習問題 答えの文に対応する疑問詞を記入しましょう。

(1) () estas s-ro Suzuki?

Li estas instruisto de elementa lernejo.

(2) () estas tio?

Tio estas vortaro de Esperanto.

(3) () estas la prezidanto de la klubo?

S-ro Nakamura estas la prezidanto de la klubo.

(4) () estas via valizo?

La granda bruna valizo estas la mia.

(5) () filmo plaĉas al vi?

La filmo “Ferio en Romo” plaĉas al mi.

(6) () estis via vojaĝo?

La vojaĝo estis plena de novaj renkontiĝoj.

(7) () estas la koloro de via ombrelo?

La koloro de mia ombrelo estas blua.

(8) () vi faras nun?

Nun mi purigas mian ĉambron.

prezidanto 会長 valizo 旅行鞆 filmo 映画 vojaĝo 旅行
instruisto 教師 elementa lernejo 小学校 vortaro 辞書

klubo クラブ bruna 茶色の ferio 休日 plena いっぱいの
renkontiĝo 出会い ombrelo 傘 blua 青色の purigi きれいにする

Kies, Kie, Kiel

疑問詞、続く 3 つです。 **kies** は本課が初出です。

(1) **kies** だれの (形容詞)

Kies vortaro tio estas? これはだれの辞書ですか。

Kies estas tiu libro? この本はだれのですか。

(2) **kie** どこ (副詞)

Kie vi loĝas? どこにお住まいですか。

Kie vi estas nun? 今、どこにいるの。

(3) **kiel** どのように (副詞)

Kiel vi fartas? ご機嫌いかがですか。

Kiel vi venis al la stacidomo?
どのようにして駅にきましたか。

Kiel longe vi lernas Esperanton?
どのように長くエスペラントを学んでいますか。

☆ **kie** は A39 課、**kiel** は A32 課が初出です。

kies は形容詞ですが、格・数
によらず同じ形を使います。
定冠詞 **la** と同じですね。

練習問題 答えの文に対応する疑問詞を記入しましょう。

(1) () vortaro tio estas?

Tio estas vortaro de mia patrino.

(2) () vi loĝas?

Mi loĝas en Koreio.

(3) () vi estas nun?

Mi estas en Kioto nun.

(4) () vi fartas?

Mi fartas bone.

(5) () vi venis al la stacidomo?

Mi venis al la stacidomo per mia biciklo.

(6) () longe vi lernas Esperanton?

Mi lernas Esperanton dum du jaroj.

(7) () paroladon vi legis hieraŭ?

Mi legis la paroladon de L. L. Zamenhof hieraŭ.

vortaro 辞書 biciklo 自転車 parolado 演説

Kial, Kiam, Kiom

疑問詞、最後の3つです。kial は本課が初出です。

- (1) **kial** なぜ (副詞)
 Kial vi malfruiĝis? なぜ遅れたのですか。
- (2) **kiam** いつ (副詞)
 Kiam vi ekiros? いつ出発しますか。
 Kiam vi naskiĝis? いつ生まれましたか。
 Kiam vi vekiĝis hodiaŭ? 今日はいつ目覚めましたか。
- (3) **kiom** どれくらい、いくら (副詞)
 Kiom kostas tiu vino? このワインはいくらしますか。
 Kiom da gelernantoj estas en la klaso?
 何人の生徒がそのクラスにいますか。

☆ **kiam** は B09 課に、**kiom** は B02 課の練習問題に、**kiom da** の形は B04 課に、それぞれ初めて登場します。

☆ **kial** (なぜ) に答えるとき、文頭に接続詞 **Ĉar** (なぜならば) を置くと問いと答えの関係がはっきりします。なお、B20 課に従属節を導く **ĉar** の使い方が出てきます。

練習問題 答えの文に対応する疑問詞を記入しましょう。

- (1) () vi malfruiĝis?
 Ĉar la aŭtobuso ne venis ĝustatempe.
- (2) () vi ekiros?
 Mi ekiros morgaŭ matene.
- (3) () naskiĝis L. L. Zamenhof?
 Li naskiĝis en la 15-a de decembro en 1859.
- (4) () vi vekiĝis hodiaŭ matene?
 Mi vekiĝis je la sepa horo hodiaŭ matene.
- (5) () kostas tiu vino?
 La vino kostas 2 000 enojn.
- (6) () da loĝantoj troviĝas en Japanio?
 En Japanio troviĝas 126 milionoj da loĝantoj.

malfruiĝi 遅れる naskiĝi 生まれる vekiĝi 目覚める
 kosti の値段である aŭtobuso バス
 ĝustatempe 定刻に loĝanto 住民

tio, tiu, tia

差し示す働きをもつ9つの指示詞を、順に疑問詞と対応して列記します。

(1) kio – tio (名詞)

これ・それ・あれ／総称 (名詞)

Tio estas miaj gantoj. それは私の手袋です。

このこと・そのこと・あのこと

Mi ne sciis tion. 私はそのことを知らなかった。

(2) kiu – tiu (名詞) (形容詞)

この人・その人・あの人、これ・それ・あれ／個別 (名詞)

Mi konas tiun en la unua vico.

一列目のその人を知っている。

この・その・あの (形容詞)

Tiu pentraĵo plaĉas al mi. この絵が気に入っている。

(3) kia – tia (形容詞)

こんな・そんな・あんな (形容詞)

Tia miskompreno estas ekster mia supozo.

そんな誤解は私の想定外です。

☆ tio は単数のみです。対格は tion です。tiu も tia も 複数で複数語尾 -j、対格で対格語尾 -n を つけます。

練習問題 質問の文や前の文に対応する指示詞を記入しましょう。

(1) Kio estas tio?

() estas miaj gantoj.

(2) Ĉu vi scias, ke Makoto ekflugis al Honkongo?

Ne, mi ne sciis () .

(3) Kiun vi konas?

Mi konas () en la unua vico.

(4) Kiu pentraĵo plaĉas al vi?

() pentraĵo plaĉas al mi.

(5) Mi pensis, ke vi kaŝas la veran okazaĵon.

() miskompreno estas ekster mia supozo.

(6) Ĉu vi ŝatas kreman dolĉan kukon?

Jes, mi ŝatas () kukon. (そのような)

(7) Vi respondas bone al () demandoj. (それらの)

gantoj 手袋 vico 列 pentraĵo 絵 miskompreno 誤解
supozo 想定 ekflugi 飛び立つ kaŝi 隠す vera 真実の
okazaĵo 出来事 krema クリームの dolĉa 甘い

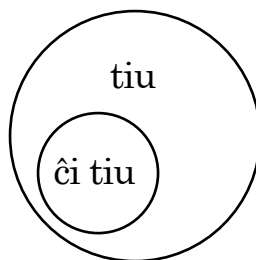
練習問題 tiu, tiuj, tiun, tiujn から選んで、適切な指示詞を () に記入しましょう。

ĉi tiu, tiu ĉi

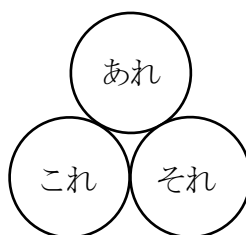

tiu は 日本語
の これ、それ、あ
れ の全部を含ん
でいます。
他の指示詞も同
様です。

Esperanto

日本語

特に「これ」と強調したいときや、他と対比するときのみ、副詞 ĉi を tiu と並べて使います。話者に近いことを表します。

ĉi tiu でも tiu ĉi でも並び順はどちらでも構いません。

- (1) Vi rajtas uzi ĉi tiun vest-ŝrankon.

あなたはこの洋服ダンスを使ってよいです。

- (2) Tiuj ŝuoj estas miaj, kaj tiuj ĉi estas viaj.

その靴は私のです。こちらがあなたのです。

- (1) Ĉi () lerno-libro ŝajnas esti pli taŭga por mi ol tiu lerno-libro.
- (2) Ĉi () bildkartoj montras vidindajn lokojn en Kioto.
- (3) () ĉi albumon mi tenis en mia libro-ŝranko.
- (4) Ĉu () libro estas interesa?
- Jes, ĝi estas interesa.
- (5) Kie vi aĉetis () mansakon?
- En la butikoj antaŭ la stacidomo mi aĉetis ĝin.
- (6) Ĉu () persikoj estas dolĉaj?
- Ne, ili ne estas dolĉaj.
- (7) Ĉu vi legis () librojn?
- Jes, mi jam legis ilin.
- (8) Kion vi kultivas en via ĝardeno?
- Tie mi kultivas ĉi () legomojn. (これらの野菜を)

rajti ～してよい vesto 服 ŝranko 戸棚 ŝuoj 靴
ŝajni ～のように思われる taŭga 適している vidinda 見るに値する
montri 示す albumo アルバム teni 保つ mansako ハンドバッグ

butiko 小売店 persiko 桃 dolĉa 甘い bildkarto 絵葉書
kultivi 栽培する legomo 野菜

ties, tie, tiel

続く 3 つの指示詞です。

- (1) kies — ties この人の・その人の・あの人の (形容詞)

Mi fidas ties promeson. あの人の約束を信じています。

- (2) kie — tie そこで・ここで・あそこで (副詞)

Venu ĉi tien! こちらへいらっしゃい。

Tie mi renkontiĝis kun la esperantistoj.

そこでそのエスペランチストに出会いました。

* tien の形で、「そこへ」と移動を表します。

- (4) kiel — tiel そのように・このように・あのよう (副詞)

La prizorganto alparolis la infanon tiel.

世話をする人は、そのように、幼児に話しかけた。

Tiel saĝan homon mi ankoraŭ ne renkontis.

そのように賢い人にまだあったことがない。

Mia pliĝa frato estas tiel alta kiel mi.

私の兄は私と同じような身長です。

“tiel 形容詞／副詞 kiel 比較対象”
の構文は、等位比較（同等）を表し
ます。

練習問題

1. () に適切な指示詞を記入しましょう。

(1) Mi fotis mian filon antaŭ () aŭto. (その人の)

(2) Mi vizitis la hotelon kaj () mi vidis mian
leter-amikon el Hungario. (そこで)

(3) Mi iris () kaj reen sur la strato por serĉi
poŝt-oficejon. (そちらへ)

(4) () belan pejzaĝon mi ankoraŭ ne vidis.
(そのように)

2. () に適切な語を入れて、等位比較の文を完成しましょう。

(1) Mia filino estas () scivolema kiel mi.

(2) Tiu libro estas tiel interesa () la libro
prunteprenita de vi.

(3) La sinjoro parolas Esperante () flue () vi.

fidi 信頼する promeso 約束 renkontiĝi kun と出会う
renkonti 出会う prizorgi 世話をする saĝa 賢い foti 写真にとる
strato 街路 poŝt-oficejo 郵便局 tien kaj reen 行ったり来たり
pejzaĝo 風景 scivolema 知りたがりの pruntepreni 借りる

tial, tiam, tiom

最後の3つの指示詞です。

- (1) **kial** — **tial** その理由で・この理由で・あの理由で (副詞)

Tial mi konsentis lian proponon.

その理由で／それで、私は彼の提案に同意した。

- (2) **kiam** — **tiam** そのとき・このとき・あのとき (副詞)

Tiam mi rememoris ŝian parolon.

そのとき、私は彼女の話进行を思い出した。

- (3) **kiom** — **tiom** それだけ、そんなに多く (副詞)

Mi ricevis tiom da helpoj. それほど(多く)の助力を受けた。

konsenti 同意する **propono** 提案 **rememori** おもい出す
tajfuno 台風 **proksimiĝi** 近づく **flugo** フライト
nuliĝi 無効になる **aŭtobuso** バス **ĝusta** 正しい、的確な
pluvegi 大雨が降る **kaŭzi** ~の原因となる、~を引き起こす
defalo 脱落 **tero** 大地、地面、土地 **inundo** 洪水 **klimato** 気候
mondo 世界 **milito** 戦争 **akiri** 手に入れる **nutraĵo** 食糧

練習問題

1. 左記の3つの中から () に適切な指示詞を記入しましょう。

- (1) **Tajfuno proksimiĝas.** () **la flugo nuliĝis.**
 (その理由で)

- (2) **Mi ĉeestis en la kongreso la lastan oktobron.**
 () **mi konatiĝis kun la sinjorino.** (そのとき)

- (3) () **da aŭtobusoj haltis antaŭ la stacidomo,**
ke estis malfacile trovi la ĝustan aŭtobuson.
 (そんなに多く)

2. 下の和訳を参考にして、9つの指示詞から適切なものを () に記入しましょう。

- (1) **En ĉi** () **jaroj pluvegis ofte.**
 () **pluvego kaŭzis defalon de tero kaj inundon de rivero.**
 () **pensigas nin pri ŝanĝo de la klimato.**

- (2) **Ŝi naskiĝis tuj post la mondmilito en Tokio.**
 () **kaj** () **estis malfacile akiri nutraĵon.**

- (1) ここ年々、しばしば大雨が降った。
 そのような大雨は土砂崩れや川の洪水を引き起こした。
 そのことは、われわれに気候の変化について考えさせる。
- (2) 彼女は世界大戦の直後に東京で生まれた。当時、そこでは食糧の入手が困難であった。

io, iu, ia, ies, ie, iel, ial, iam, iom

語頭の文字が ” i ” で始まる一連の 9 つの語があります。
不定・未定・未知を表します。特定しない言い方です。

io あるもの / iu ある人、誰か、ある～ / ia ある種の、何らかの
ies だれかの / ie どこかで / iel どうか、なんとなく
ial 何らかの理由で / iam いつか、かつて / iom いくらか
例文を示します。

- (1) Io nova necesas por altiri atenton de la publiko.
世間の注意を引くには 何か新しいものが必要だ。
- (2) Iu el vi faru tion. あなた方のだれかがそれをしてください。
En iu tago venis fremda vendisto.
ある日、見かけないセールスマンが来た。
- (3) Iom da salo ŝanĝis la guston de la kuiraĵo.
少しの塩がその料理の味を変えた。

io を説明する形容詞は io nova
のように後置します。

☆ io は単数のみです。対格は ion (あるものを、何かを) です。
iu も ia も 複数で複数語尾 -j、対格で対格語尾 -n を つけます。

altiri 引き寄せる atento 注意 publiko 公衆、世間 fremda 見知らぬ

練習問題 “ i ” で始まる 9 つの語からなる単語群から適切なものを
() に記入しましょう。

- (1) Mi sentis () strangan en la konduto de la sinjoro.
その男の人の振る舞いに何か奇妙なものを感じた。
- (2) () frapas la pordon. だれかがドアをたたいている。
- (3) () nekonata vizitis la oficejon.
見知らぬ人が事務所を訪れた。
- (4) () sinjorino subtenis lian agadon.
ある婦人がかれの行動を支援した。
- (5) () rimedo necesas por altigi vian kapablon de Esperanto.
あなたのエスペラントの能力を高めるために何らかの方策が必要だ。
- (6) () super la arko de la ĉielo kuŝas lando mirinda.
どこかあの虹 (空のアーチ) の上の方に不思議の国がある。
- (7) La prezidanto rezignis sian postenon ().
何らかの理由で会長はその職を退いた。
- (8) () mi partoprenos en Universala Kongreso de Esperanto.
いつか 私は世界エスペラント大会に参加するであろう。
- (9) Mi () hezitis antaŭ ol esprimi mian kontraŭon.
私は反対を言い表す前に少しためらった。

vendisto 販売員 salo 塩 ŝanĝi 変える gusto 味 kuiraĵo 料理
senti 感じる stranga 奇妙な konduto 振る舞い frapi たたく
subteni 支える rimedo 方策 kapablo 能力 arko アーチ ĉielo 空
kuŝi 横たわる rezigni 断念する、退く posteno 地位、役職
heziti ためらう esprimi 言い表す kontraŭo 反対 ĉielarko 虹

ĉio, ĉiu, ĉia, ĉies, ĉie, ĉiel, ĉial, ĉiam, ĉiom

語頭の文字が ” ĉi ” で始まる一連の 9 つの語があります。
「すべて」を表します。

ĉio すべて / ĉiu それぞれ / ĉia あらゆる種類の

ĉies みんなの / ĉie いたるところ / ĉiel あらゆる方法で

ĉial あらゆる理由で / ĉiam 常に / ĉiom 全部

例文を示します。

(1) Ĉio estas en ordo. すべてが整っている。万事よし。

(2) Ĉiu havas sian propran nomon. おのおのが自分の名前を持っている。

Ĉiuj ĉeestis en la kunsido. 全員がその会合に出席した。

Ĉiu homo havas la fundamentajn homajn rajtojn. 各々の人が基本的人権を有している。

(3) Printempe ĉie en Japanio ni povas ĝui florojn de sakuro. 春は日本のいたるところで桜の花を楽しむことができる。

(4) Memoru ĉiam, ke ni povas teni la homajn rajtojn per nia ĉiama klopodo. 常に尽力することで人権を維持できることを常に覚えていなさい。

練習問題 “ ĉi ” で始まる 9 つの語からなる単語群から適切なものを () に記入しましょう。

(1) () estas preta. すべてが用意できている。

(2) La saĝulo komprenas (), kion la sinjorino diris. その賢い人はその婦人の言ったことをすべて理解している。

(3) () kursano lernas Esperanton diligente. 各々の講習生はエスペラントを勤勉に学習している。

(4) () lernantoj de Esperanto povos atingi iun nivelon de ĝia lingva kapablo. エスペラントのすべての学習者は言語能力のあるレベルに達することができるだろう。

(5) Preskaŭ () en la mondo vi trovos geamikojn per Esperanto. 世界のほとんどいたるところであなたはエスペラントを使って友達を見つけることができるだろう。

(6) Oni ne povas esti () streĉa. Ripozo necesas. 人は常に緊張していることはできない。休息が必要だ。

ĉio は単数のみです。対格は ĉion (すべてを) です。
ĉiu も ĉia も 複数で 複数語尾 -j を、対格で 対格語尾 -n を つけます。ĉiuj は「すべて(の)」です。

ordo 秩序 propra 固有の kunsido 会合 fundamenta 基本的な
rajto 権利 teni 保持する klopodo 尽力 preta 用意できている
saĝulo 賢い人 atingi 到達する nivelo レベル
lingva 言語の kapablo 能力 streĉa 緊張している ripozo 休息

Leciono C10

「否定」を扱う単語群

nenio, neniu, nenia, nenies, nenie, neniel, nenial, neniam, neniom

語頭の文字が ” neni ” で始まる一連の9つの語があります。
否定を表します。

nenio	何も～ない
neniu	誰も、どれも、どの…も～しない
nenia	どんな…も～しない
nenies	誰の～でもない、誰の…も～しない
nenie	どこでも、どこにも～ない
neniel	どのようにしても～ない
nenial	どんな理由でも～ない
neniam	決して～ない、一度も～ない
neniom	少しも～ない

例文を示します。

- (1) Nenio malbona okazos. 何も悪いことは起こらないだろう。
(2) Neniu scias la veron. だれも真実を知らない。
 Neniu respondo estis ĝusta. どの答えも正しくなかった。
(3) Nenie troviĝas la perdita sako. 失くしたバッグはどこにもない。
(4) Mi neniam vizitis la lokon. そこへは一度も行ったことがない。

練習問題 “ neni ” で始まる 9 つの語からなる単語群から適切なものを
() に記入しましょう。

- (1) () nova troviĝis en lia klarigo.
 彼の説明に新しいものは何もなかった。
(2) () povis solvi la problemon.
 だれもその問題を解けなかった。
(3) () propono kontentigis la sinjorinon.
 どんな提案もその婦人を満足させなかった。
(4) Iuj bestoj troviĝas () krom en Aŭstralio.
 ある動物たちは オーストラリア以外、どこにもいない。
(5) La plano povos () realiĝi.
 その計画はどのようにしても実現されえないだろう。
(6) Mi () vizitis Nord-Koreion.
 私は一度も北朝鮮を訪れたことはない。

nenio は単数のみです。
対格は **nenion** です。(何ものをも～しない)
neniu も nenia も 複数で 複数語尾 **-j** を、対格で
対格語尾 **-n** を つけます。

vero 真実 ĝusta 的確な respondo 答え perdi 失う
sako 袋、バッグ loko 場所 klarigo 説明 solvi 解く
problemo 問題 kontentigi 満足させる besto 動物、けもの
krom ～を除いて realiĝi 実現される viziti 訪れる

相関詞は 5 × 9 の組み合わせ

以上、疑問詞と指示詞も含めて、45の一連の語を学びました。
これらを相関詞と呼びます。相関詞は次の文字と意味の組み合わせで、
組み立てられています。

疑問	ki	+	o	総称
指示	ti		u	個別
不定	i		a	形容
普遍	ĉi		es	所有
否定	neni		e	場所
			el	方法・様子
			al	理由
			am	時
			om	数量

例えば

疑問 ki + o 総称 ⇒ kio 疑問・総称 > 何
 指示 ti + e 場所 ⇒ tie 指示・場所 > そこに・ここに・あそこに
 否定 neni + am 時 ⇒ neniam 否定・時 > 一度も～ない

練習問題

1. 次の相関詞の意味を類推しましょう。

(1) ĉiam (普遍 ĉi + am 時) _____

(2) nenie (否定 neni + e 場所) _____

(3) ia (不定 i + a 形容) _____

2. 時に関する5つの相関詞の中から、適切なものを選んで () に記入しましょう。 (kiam, tiam, iam, ĉiam, neniam から)

(1) () vi eklernis Esperanton?

いつエスペラントを学び始めましたか。

(2) Ĉu vi sciis ion pri Esperanto ()?

そのとき、エスペラントについて何か知っていましたか。

(3) Ĉu vi volas partopreni () en kongreso de Esperanto? エスペラント大会にいつか参加したいですか。

(4) Ĉu vi povas aŭskulti Esperanton () dum Esperantaj kunvenoj?

エスペラントの会合でいつもエスペラントを聴くことができますか。

(5) Ĉu vi () renkontiĝis kun alilandaj esperantistoj?

外国のエスペランチストに会ったことが一度もありませんか。

partopreni 参加する aŭskulti 聴く renkontiĝi 出会う